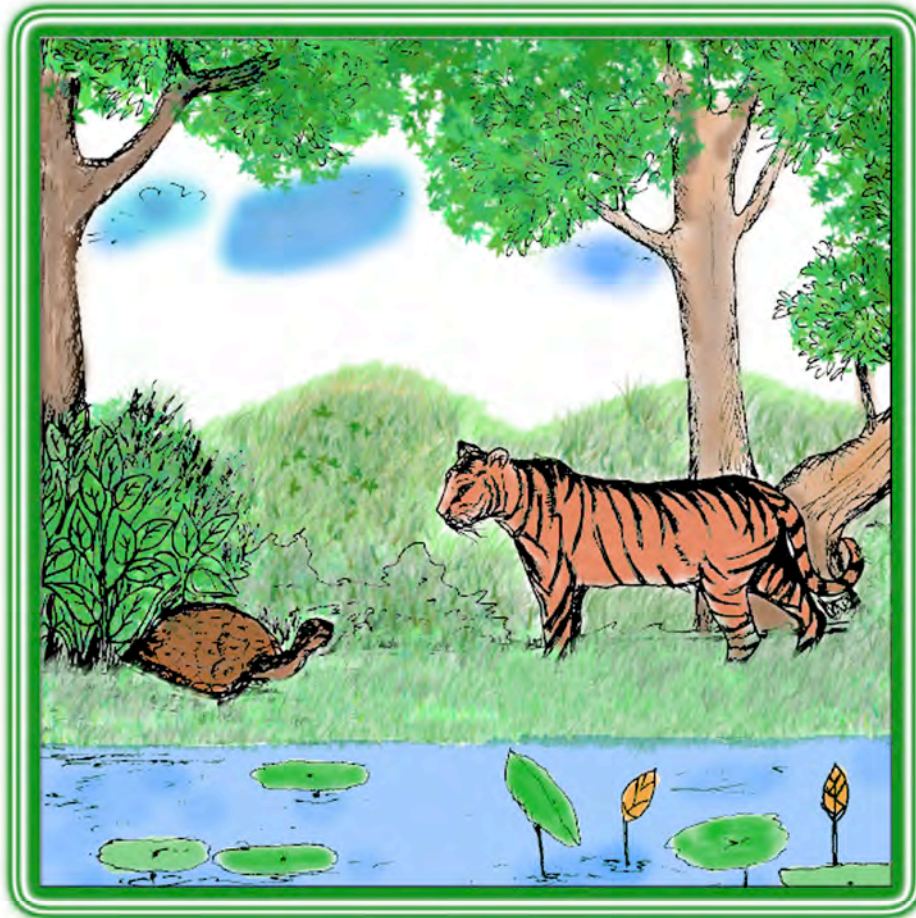

កាមរ អញ្ជូន

គុក លូ កែត

រឿងប្រេងនិទាន អំពីសត្វខ្លា និងអណ្ដើក

EMUInternational

IC អង្គការ
សហការ

៩០០១អត់

និទានដោយ
លោក វ៉ាយ ឡេង

អ្នករៀបរៀង

លោក ឡេង សាឡើន និង លោក បេច យេត

គណៈកម្មការកែសំរួលភាសាខ្មែរ

លោក វ៉ាយ ឡេង	លោក ឡេង សាឡើន	លោក អុំ មឿន
លោក សុន លិន	លោក វ៉ាង វីញ	លោក ថុង លៀវ
លោក ភុន ថេង	លោក ស្រែន ក្វាវ	លោក បេច យេត

សៀវភៅរឿងព្រេងនិទាននេះ រៀបរៀងឡើងក្រោមការជួយឧបត្ថម្ភពីអង្គការសហការ (ICC) និង អង្គការ EMU ក្នុងគោលបំណងជួយថែរក្សារឿងព្រេងរបស់ជនជាតិខ្មែរ និង ដើម្បីអោយជនជាតិខ្មែរមានសំភារៈ អានទាក់ទងនឹងវប្បធម៌ខ្មែរទំនើបទំនាបផ្ទាល់របស់ពួកគេ ។

សៀវភៅរឿងព្រេងនិទានអំពី **“សត្វខ្លា និង អណ្តើក”**

របស់ជនជាតិខ្មែរ ខេត្តរតនគិរី

បោះពុម្ពលើកទី១ ចំនួន ១០០ ក្បាល

ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៦

បើចង់បានព័ត៌មានបន្ថែមទៀត

សូមទាក់ទងមកតាមអាសយដ្ឋានខាងក្រោមនេះ

អង្គការសហការ (ICC)

P.O BOX 612 Phnom Penh, Cambodia

Tel : 023 215 200 / 023 213 310

or

P.O BOX 890003

Banlong Ratanakiri

Tel : 075 974 029

ការបោះពុម្ពសៀវភៅនេះ អាចធ្វើទៅបានដោយមានការជួយថវិកាពីរដ្ឋាភិបាលជប៉ុន ។

The printing of this book was made possible by a grant from Japanese government.

អញ្ជើស បិក លូ គប

សាត់ ប៉ាន់ដា ទី យ៉ាត់ ក្រាត់ ម៉ោញ ដួវ
សិច រើរ យ៉ាត់ សាំងរឿវ លូ សោ កាម៉ាក់ រើរ
ពៀវ ដួវ រវន់ខែ រើរ ថុក ញ៉ាក ខាក់ ។ យ៉ាត់
សាំងរឿវ ផាះ “បះ សោ ញ៉ា ពិន រើរ រួ ទី
សារីង សង់ នីរឿវ រវន់ដីស ឡាំ រញ្ជាសាយ
កា ពិន ខោ” ។

អន់ខែ អំប៊ញ់ ផាះ លូ ញ៉ា ចឹង អញ្ជាសាយ
យ៉ាត់ ?” យ៉ាត់ សាំងអ្សិរ រ៉ះ ផាះ “អញ្ជាសាយ
លូ ចាម៉ុម៉ាត់” ។ សាត់ កាតាំង យ៉ាត់ សាំងអ្សិរ
រ៉ះ នីណោះ អន់ខែ អុះ មី ណោះ កា ឡាំ
អញ្ជាសាយ តាទិច ។ អន់ខែ ចាក អន់ដើរ
កាប អន់ដើរ ផាះ “ចាម៉ុម៉ាត់ ចែត
អញ្ជាសាយៗ” ទីល អន់តិត ទ្រុង

ផាឌី សាលីម អ្នឹង ប៊ុស ! ពីល ទិ អន់ខែ ។
អន់ខែ ផា៖ “យី! កាណាត៍ ញ៉ា យ៉ាត៍ រ៉ះ កា
ពិន ពែ ហះ ?” ចាជ្រែប នីចម៍ កា អូ កាចាំង
ខ្សែង ណោះ អន់ខែ កា វីល សីត អំប៉ញ់ លូ
យ៉ាត៍ សាំងអ៊ិរ ណាវ ។ ទីល ប៉ាត៍ ហី អន់ខែ
ផា៖ “លូ ញ៉ា ចឹង អញ្ចុសាយ ពែ យ៉ាត៍ ?”
យ៉ាត៍ អន់ខែ ផា៖ “ លូ ចាម៉ុម៉ាត៍ ចែត
អញ្ចុសាយ” ឡាំ កា អន់ខែ ណាវ កាប ផា៖
“ ចាម៉ុម៉ាត ចែត អញ្ចុសាយៗ” ផាឌី សាលីម
អ្នឹង ប៊ុស ! ពីល ណាវ ។ អុះ អំប៉ញ់ លូ មី
មី អំប៉ញ់ លូ អុះ ពៀ កា អូ កាចាំង ។
ខ្សែង ណោះ អន់ខែ សីត អំប៉ញ់ លូ យ៉ាត៍
សាំងអ៊ិរ ណាវ ។ អន់ខែ ផា៖ “ លូ ញ៉ា ចឹង
អញ្ចុសាយ ពែ យ៉ាត៍ ?”

យ៉ាត់ សាំងអៀវ ផា៖ “ លូ ចាម៉ុម៉ាត់ ចែត
អញ្ជាសាយ ” អន់ខែ ផា៖

“ចាម៉ុម៉ាត់ ចែត អញ្ជាសាយ ”

“ចាម៉ុម៉ាត់ ចែត អញ្ជាសាយ ”

ផាខី សាលីម អ៊ឹង ប៊ុស ពិល ណាត់ ។ មី រើរី
ផា៖ “ ញ៉ា យ៉ាត់ រះ កា ពិន ពៃ អុះ អីស រើរី
កាចាំង ញ៉ា អុ ? ” អុះ រើរី ផា៖ “ អុ ”

អន់ខែ កា វីល សីត អំប៉ញ់ លូ យ៉ាត់ សាំងអ៊ិរ
 ណាវ ។ ហៃ កា អន់ខែ អំប៉ញ់ ទៅៗ នីណោះ
 យ៉ាត់ សាំងអ៊ិរ កា រ៉ះ ផា៖ “អុះ ឡក់ ម៉ាត់ មី
 មី ឡក់ ម៉ាត់ អុះ អ្សក់ តិល ម៉ាត់ ណោះ តោត
 អញ្ចសាយ ទី ហង កា កា អន់ដិស សោ ” ។
 ឡែង ណោះ ចាក កា អន់ខែ ណាវ វ៉ាដឹក់ៗ
 “អុះ ឡក់ ម៉ាត់ មី មី ឡក់ ម៉ាត់ អុះ អុះ ឡក់
 ម៉ាត់ មី មី ឡក់ ម៉ាត់ អុះ” ដាត់ អ្ន ពិល អ្ន ញ៉ា
 ហង ម៉ោញ ទង អា ។ បត់ ទិល ប៉ាត់ ទៀក មី
 រើរី ផា “អុះ ! ផា រើស ឡក់ ម៉ាត់ អាញ រើស អ្ន
 អ្ន អុះ អញ្ចសាយ ខង រើស អុះ ពូ ផា អាញ
 ឡក់ ម៉ាត់ រើស អាញ អ្ន អញ្ចសាយ ខង អាញ
 មី ពូ” ។ អុះ រើរី ផា៖ “ផាណោះ ឡក់ ម៉ាត់
 អាញ កាតាម មី ។

ផាខី មី រើរី ផះ ចឹង ឡក់ អុះ រើរី ផា “ អ្សក
 អាញ់ អូ ទី ម៉ាត់ ហៃ តះ មី ! ” មី រើរី ផាះ
 “ អូ ប៉ាញ់សាំង អុះ ! អាញ់ ចឹង ចេត ម៉ាត់
 សាំងគយ កា រើស ” អុះ រើរី ផាះ “ ទីល
 នីណោះ ហត់ ញ៉ា អូ ខ្វិក មី ” ។ ឡែង
 ណោះ មី រើរី កា ខ្វិក ម៉ាត់ អុះ រើរី ម៉ោញ
 បើង តោត អញ់សាយ ។

វើវី វេញសោយ ណោះ កាប់ កាខាក់ ប្តីគ្រប់
តាទីរៗ ផ្កាខី ទី កា កាវើវី ម៉ោញ វេវ ។ មី
វើវី ផ្កា “ យើយ ! កេង វេវៀង កា វា ! ម៉ាត់
កា ទី កេះ នីចម៍ ចឹង ប្រើគ៍ វា វុះ ? វេវ
វាញ ខ្វិក ម៉ោញ ណាវ ហោត ! ” ។ វុះ វើវី
ផ្កា “ យើយ ! ហើង យឹប ហង វាញ ចឹង វុវ
ទី ម៉ាត់ ហៃ តះ ! ” មី វើវី ផ្កា៖ “ ដាត់ ! វាញ
ចឹង ចែត ម៉ាត់ សាំងគយ ម៉ោញ ណាវ វេវ
កា វើវី ” សាត់ កាតាំង មី វើវី ផ្កា នីណោះ
វុះ វើវី ផ្កា៖ “ ផ្កា នីណោះ ញ៉ា វុវ ខ្វិក មី ”
ឡែង ណោះ មី វើវី កា ខ្វិក តាត់ វេវទី ម៉ាត់
វុះ វើវី ម៉ោញ ណាវ ។ វុះ វើវី ណោះ កា ទី
ម៉ាត់ ទី ពៀវ បើង ហង សោប ។

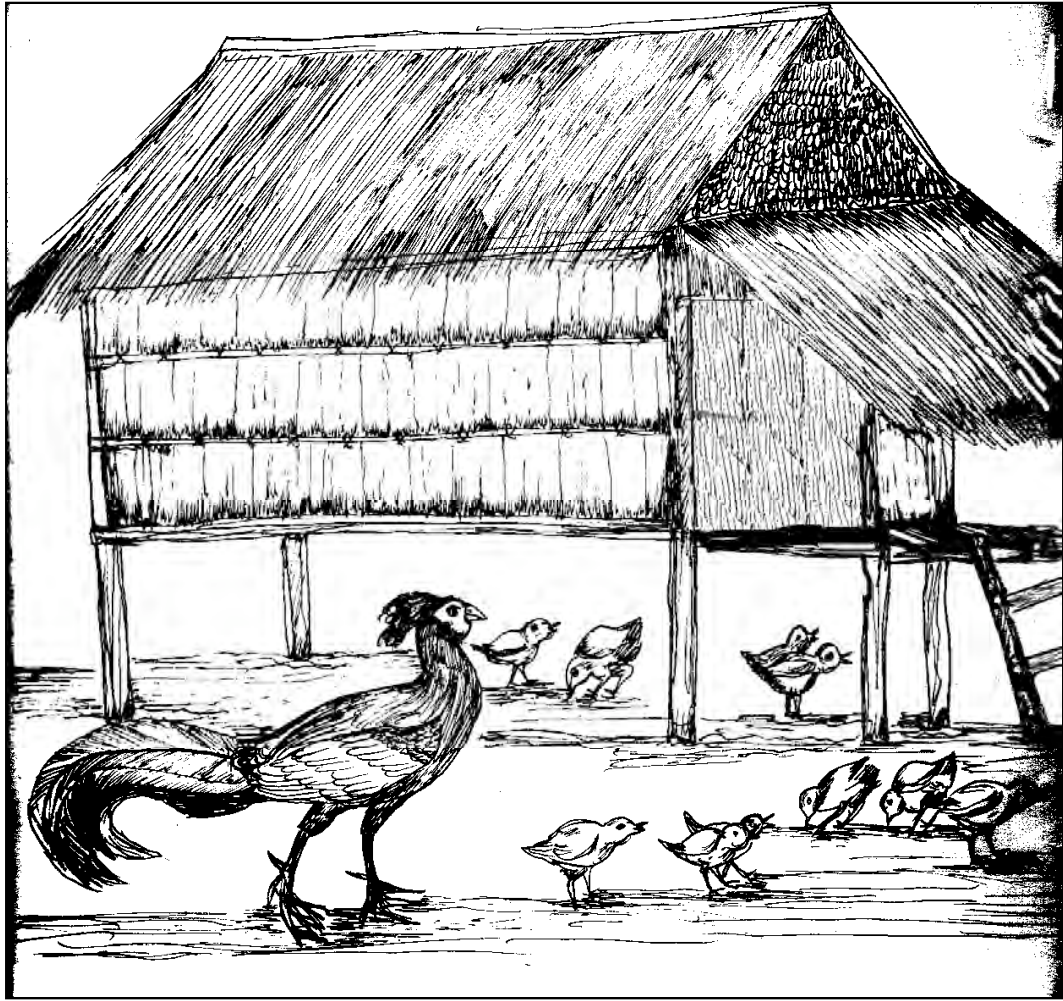
មី វើវី កា រក្សក់ ម៉ាត់ ណោះ រកញ៉ាសាយ ណាវ្ត
ប្តីគ្រប់ តាទីរៗ ទី កា កាវើវី ពៀរ វើវី ។ ឡែង
ណោះ មី វើវី ឡាំ រក្សក់ ម៉ាត់ សាំងគយ ចែត
ពីង រុះ វើវី ហះកា ម៉ាត់ ណោះ សាវ្ត រុះ
តាតាវ ។ កេះណោះ វើវី ផ្កាះ “ រុះ ! ទីល
រើស រុះ រុះ ចាក រើស វើវី ហះ រា រង្សីរាម
ហោត ! រាញ៉ា ចឹង សីត ជីន កា កា យ៉ាត់
បើត ! ” រុះ វើវី ណោះ កា ចែ ហង សោប
ខង វើវី រុះ រុះ ចាក កា វើវី ម៉ាម៉ាង ម៉ាត់ ។

អង្គទ្រូល ឡើង ចឹង សិត មី រើរី អង្គ អុះ
រើរី តែប ហះ ហាង ទៀក កេះណោះ រើរី
តាត់ អញ្ជាសួរ លូ អញ្ជាសើង ប្រឹង ។ ផាឌី
ទិល ដាវ ប៉ង រើរី អញ្ជា ឡើង ព្រី ឡើង
អញ្ជា កា ដីរ រើរី ទៀក ណោះ ដេល ។

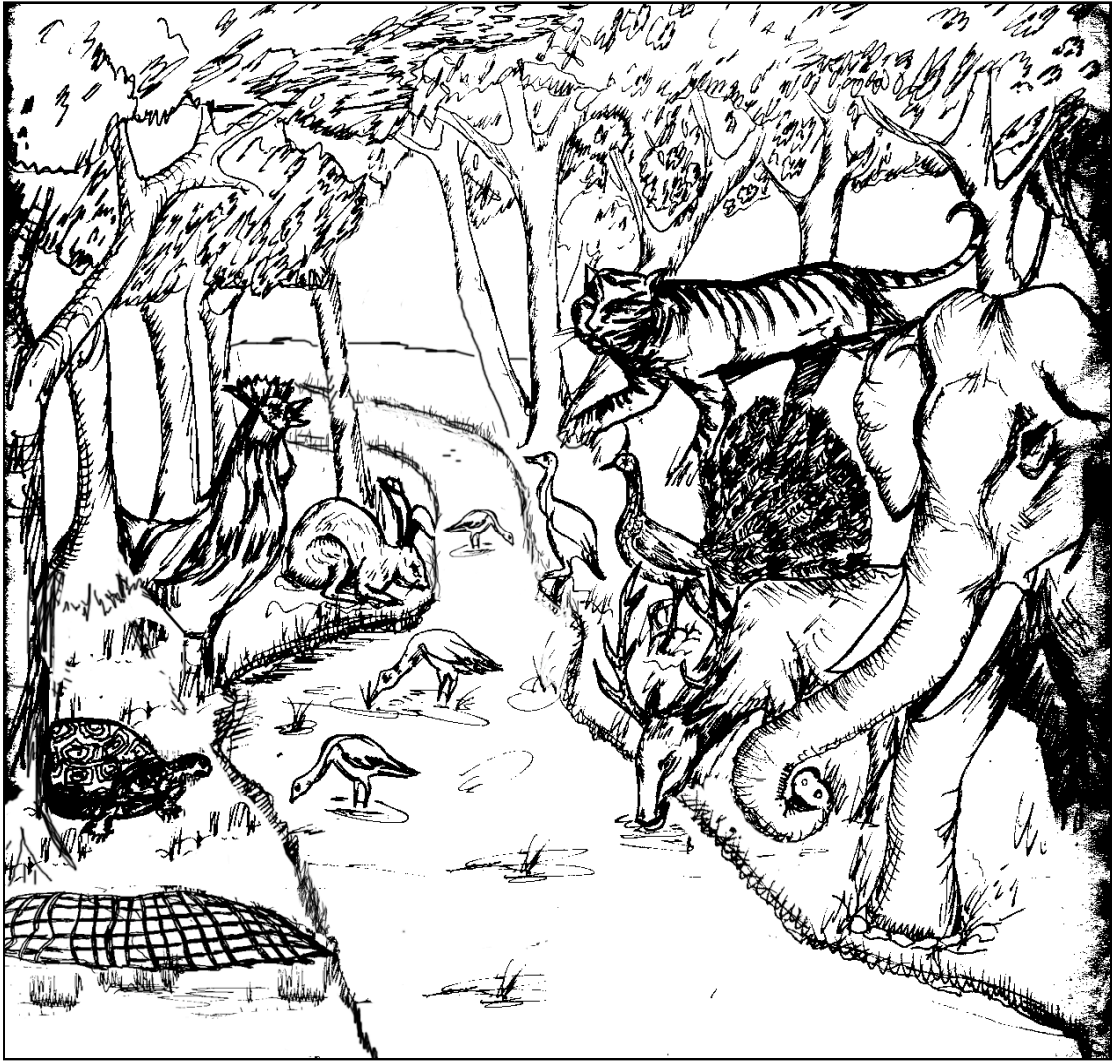
ជីវ អន់ទ្រុល ឡើង ពូ កាខាក់ គប ចាក កាវ៉ែវី
គ្រីងក្រិញ ផាឌី ប៉ប តាប្រិង ។ វ៉ែវី វ៉ែវត ទៀក
អន់ដើវ ហៃ អន់ដើវ កេះណោះ កាប ផា៖

“កាណាគី ញ៉ា តោ ហះ ?” ទីល ប៉ាគី ណោះ
ក្សិល កាវ៉ែវី សក់ ក្រិចៗ “ អូ ! ប៉ាណូស អា
វេ” កេះណោះ សីត កាវ៉ែវី ហង គប ណោះ ។
ទៀង ណោះ ជីវ ឡាំ អ៊ិវ ណាវ “ក្រុះក្រុះៗ”
ទីល ប៉ាគី ហង ទៀក ផាឌី វ៉ែវី ប៉ប កាណាគី
ណោះ តាប្រិង វ៉ែវី ផា៖ “យី កាណាគី ញ៉ា
តោ ?” វ៉ែវី ហៃ កាវ៉ែវី ហះ ណោះ តុត ទុញ
គន វ៉ែវី ទ្រង ហី អា ញ៉ា “វ៉ាសើបៗ” ឡាច
ម៉ែគ វ៉ែវី អូ អត់ សាវ៉ាញ៉ា ។ ទៀង ណោះ ជីវ
ឡាំ ជ្រុល ណាវ ចាក កាវ៉ែវី “ក្រុះក្រុះៗ” ។

ម៉ែគ ឆ្មារ ឆបញ្ជា ផា៖ “ជ្រួល! ប៉ាត់ ចំ រឺស ចឹង ឡាំ ?” ជ្រួល តើល ផា៖ “រាញា ចឹង ដីរ រែត ទៀក” ម៉ែគ ឆ្មារ ផា៖ “ផាណោះ រឺស រ៖ កា ឆ្មារ ណើ ហោត! ញ៉ា ត្រត់ រឺរ រឺរ ទុញ ប៉ាត់ ទៀក ណោះ ? គន រឺរ ទ្រង រា ញាំ កាខាក់ ។ ” ជ្រួល ផា៖ “រឺរ រ៖ ដេល ”

ឡែង ណោះ ចាក កាវ៉ែរី ហង ជ្រួល ណោះ ។
 ទីល ប៉ាត់ ទៀក វ៉ែរី ផា៖ “អ្សរ កាញ៉ា ត្រត់
 វ៉ែរី ស៊ើយ នីណោះ ? គន សោ វីស ទ្រង ហី
 តោ ញ៉ាំ កាខាក់” អ្សរ ផា៖ “ វីស ហៃ តោ!
 កាណាត់ ម៉ាលៅ ម៉ាលែង តោ ! ឡែង សើត
 ឡែង ពៅ អ្ស យើយ ប៉ប អុ៖ កាណាត់ ប្រឹង
 នីណោះ ។ ជ្រួល ផា៖ “យើយ! តាទិច អុ៖” ។
 ជ្រួល អ្ស ហ្គាក់ វ៉ែត ទៀក កា វ៉ែរី ហៃ
 កាណាត់ ណោះ ឡាក់កា អ្សរ ដេល ។
 ពូ ទ្រង ហី វា វ៉ែរី សាណាង វ៉ែរី ដឹកៗ ។
 ផាឌី ឡែង ណោះ កាណាត់ ព្រី កា ដីរ វ៉ែត
 ទៀក ណោះ វ៉ែង កាគ្រុ កាគ្រាត់ ដីរ ឡាំ
 សាំប៉ឹក ដីរ ឡាំ សាំងគយ ដីរ ឡាំ សែម អ្សរ
 តិស ថី គ្រីប នែវ ។

ទីល ប៉ាត់ ណោះ កាណាត់ ញ៉ា កា តាវ
ហៃ ហង អញ្ចៀសឺង ប្រឹង ណោះ ។ ផែន ហៃ
កា អន់ខែ ម៉ោញ ត ឡឹង ម៉ោញៗ វ៉ាដៃ វ៉ាដុំ
ហះ ទៀក ណោះ ហង ។

កេះណោះ ជីវ ឡាំ សូ ណាវ្ត ផាះ “ញ៉ា ត្រុត
 អន់ដីស វៃវូ ទុញ ហះ អា ? គន សោ អន់ដីស
 ទ្រង ហី តោ ញ៉ា កា ខាក់ ។ ម្ពត ណោះ ផាះ
 “អីស ហៃ តោ កាណាត ម៉ាលៅ ម៉ាលែង តោ!
 ឡឹង សើត ឡឹង ពៃ អូ យើយ ប័ប អុះ!” ។
 សូ កា ហៃ តាទិច ហង កេះណោះ វៃវី ផាះ
 “យើយ! តាទិច អុះ! ហៃ ដេល អាញ វេស ។
 ជីវ ឡាំ បិក ណាវ្ត វៃវី ផាះ “យី! ញ៉ា អន់ដីស
 វៃវូ ទុញ ហះ ទៀក អា តាប់ ម៉ាង តាប់ អុញ
 នីវេវៀ ? គន សោ អន់ដីស ទ្រង ហី តោ ញ៉ា
 អង់ហ្សាំង វ៉ាវើក ចើក សាម៉ល កាតល ខាក់”
 ម្ពត ណោះ ផាះ “ហើត ញីន ហៃ កាណាត
 ម៉ាលៅ ម៉ាលែង តោ ” បិក ផាះ “កាណាត
 ម៉ាលៅ ម៉ាលែង នីចម ?” ម្ពត ណោះ ផាះ

“ អីស ហៃ តោ ! កាណាត៍ ញ៉ា តាប្រឹង តោ ! ”
 បិក ផា៖ “ យើយ ! តាទិច អុះ ! ” អ្វី ហៃ កាអើ
 ហា៖ ណោះ តុត ទុញ ទ្បាក់កា ពូ ដេល ។
 បត៍ ក្បាម កាង្វាច ដាវ សិ វ៉ាវ៉ៃ៖ កា ដីរ
 ទ្បាំ អើ ណាវ វ៉មតាម វ៉មរោគ ដោត ព្រី
 ដោត អ្សិត ។ បត៍ ទីល ប៉ាត ណោះ អើ ផា៖
 “ កា ញ៉ា ត្រត អន់ដិស អ្វី ប្រឹត វ៉ាងុំ វ៉ាង្រៃ
 ហា៖ ទៀក អា ? គន សោ អន់ដិស ទ្រង ហី
 តោ ញ៉ាំ វ៉ាវើក ចើក សាម៉ល កាតល ខាក់
 ពូ អន់តត ប្រើ អន់ដិស ហាវ ស្រិស ” ។
 ម្ពត ណោះ ផា៖ “ អ្វី សីត អុះ អីស ហៃ តោ !
 កាណាត៍ ម៉ាលៅ ម៉ាលែង តោ ! ទ្បឹង សើត
 ទ្បឹង ពៅ អ្វី យើយ ប៉ប អុះ កាណាត៍ ណោះ ។

វ៉ាវ៉ែ៖ ផា៖ “ យើយ! តាទិច អុំ៖ ” វែវត កាវែវី
ទៀក កេះណោះ វែវ តាវ ហៃ កាណាត៍ ណោះ
ទ្បាក់កា ពូ ដេល ។ ទ្បែង ណោះ ទិល ទ្បាំ
គប ណាវ ចាក កាវែវី គ្រឹងក្រិញ ទិល ប៉ាត់
ណោះ វែវី តាត់ អំប្រឹត៍ អំប៉ញ្ច ផា៖ “កា ញ៉ា
អន់ដិស វែវី ប្រឹត៍ ហះ អា តាប់ ម៉ាំង តាប់
អុញ នីវេវ ត្រត់ អុ សិត ណាំង គន អុ សិត
ណាំង ហី ? ” ម្ពត ណោះ ផា៖ “ហើត! ញ៉ិន
ហៃ កាណាត៍ ម៉ាលៅ ម៉ាលែង តោ ទ្បឹង
សើត ទ្បឹង ពៃ ពិន អុ យើយ ប៉ប អុ៖
កាណាត៍ ណោះ ” ។

គប អំប៊ុញ់ ផា៖ “កាណាត៍ ម៉ាលៅ ម៉ាលែង
 នីចម៍ ?” ពូ វ៉ះ ផា៖ “ អីស ហៃ តោ !
 កាណាត៍ ញ៉ា តាប្រឹង តោ ?” គប តាត៍
 អំប្រឹត៍ ផា៖ “ អាញ៉ា អូ ប៉ប៍ អុះ អាញ៉ា ខង
 អាញ៉ា កាតេះ ឡឹង អន់ដិស ផាណោះ អន់
 អាញ៉ា ហាវ ពីង អង់កក់ អន់ដិស ណើ ហោត”
 ពូ ផា “ហាវ វ៉ែតះ ” កេះណោះ ហាវ កាវ៉ែត
 ពីង អង់កក់ លែម ក្យិល សក់ លែម ក្រិច ។
 កេះណោះ វ៉ែត ផា “ហ៊ី! បើ ប៉ប៍ អុះ ! ហៃ អ្សរ
 អាញ៉ា ហាវ ពីង អង់កក់ អីស ចឹង ប៉ប៍ តះ !”
 អ្សរ ផា “ ហាវ វ៉ែតះ ” ហាវ កាវ៉ែត ពីង
 អង់កក់ អ្សរ ក្យិល សក់ អ្សរ បុត វ៉ែត ផា៖
 “ហ៊ី! បើ ប៉ប៍ អុះ” កេះ ណោះ ប៉រ ហាវ ពីង
 អង់កក់ ជ្រួល ណាវ ។

ជ្រួល ផា៖ “ហាវ រើត្រៃ” ហាវ កាវើ ពីង
រងកក ជ្រួល ក្រិល សក ជ្រួល ក្រិច ។ ហាវ
ពីង សាំងគយ ក្រិល សក សាំងគយ រើ ផា
“បើ ប៉ប” ។ ហាវ ពីង ជិល ក្រិល សក
ជិល រើ ផា “បើ ប៉ប” ហាវ ពីង ជ្រួ ក្រិល
សក ជ្រួ រើ ផា “បើ ប៉ប” ហាវ ពីង រក
ក្រិល សក រក រើ ផា “បើ ប៉ប” ហាវ ពីង
កាប្លុវ ក្រិល សក កាប្លុវ រើ ផា “បើ ប៉ប” ។
រើ ប៉ប ហាវ គ្រីប រងកក រក សៃម
កេះណោះ រើ ក្រិល ឡាវ៉ាន់ សក ពូ រ៉ប
ណោះ ដេល ហះកា រើ ផា រើ បើ ប៉ប ។
រងតីគ ឡឹង ណោះ រើ ផា៖ “ហៃ បិក រាញ់
ហាវ ពីង រងកក រើស ណើ ឡះ!”

រឺស រា ចឹង ចាំងហិត បើត តៈ” ។ ប៊ក ផ្កា៖
 “ ហាវ រឺតៈ ” ហាវ កាវឺ ពីង ប៊ក ក្យល
 សក់ ប៊ក ក្រិចៗ ។ ទី ហាវ ពីង រងកក់ ប៊ក
 កេ៖ រឺតៈ ផ្កា រឺតៈ បើ ប៊ប កេ៖ណោះ ជីវ កាវឺ
 ប្រាំត តេ៖ ផ្កា ៖ “ ប៖ ញ៉ា រាញ៉ា ហៃ ឡឹង
 រងកក់ ញើ កា រុ ប៊ប ហា៖ ? រាវៈ រង រាញ៉ា
 ហាវ ពីង រងកក់ រឺស ចឹង ប៊ប តៈ ? ” រាវៈ
 ផ្កា៖ “ហាវ រឺតៈ” ហាវ កាវឺ ពីង រងកក់
 រាវៈ ក្យល សក់ រាវៈ ណោះ ក្រិចៗ រាវៈ
 កាតាំង រឺត ផ្កាត កា រឺត តាឡុ៖ សាតាក់ ធេប
 លើយ ។ សេម រុរាំ រណោះ ប៊ប រាវៈ សាតាក់
 រងខៃ កា សាតាក់ គ្រុត ទិឡ ដេល ។

ចានែក គប ណោះ រើរី តាពល ឡើង វ៉ារ៉ៃះ
ប៉ុប ពូ រើរី ពីង ប៉ោម សាលៀ សាប្ល័ត តិល
អន់តិល ចឹង ទិល ប៉ាត់ ទៀក កា អូ ទិល ចឹង
ទិល ប៉ាត់ តេះ កា អូ ទិល រើរី ទួម កា រើរី ពីង
ប៉ោម សាលៀ ចាប្ល័ត ណោះ សារ៉ាត វ៉ាត
សារ៉ាត វ៉ាត នីណោះ ហង ។

ដាវ ណោះ ប៉ាត្រីង កា ទី បិក ម៉ោញ ដួវ
ណាវ រើវ ត្រគ់ ផះ ជីវ រើវត ទៀក ផាឌី រើវ
ប៉ប កី គប រុតវាគ៍ រើវ កា កាប ផា ៖

“តិ ម៉ែត សោ ក្រា ដេល រា ពៃ! រាញ់ ចឹង
 កាតៈ សា ហង រិស រា” ។ រិ តាប៉ះ កិ គប
 កាណុង ទៀក ណោះ “ រ៉ាប៉្លង រ៉ាប៉្លប់ៗ ” ។ ប៉ប
 បិក ប្រ័ត នីណោះ គប កាប ផា៖ “ ញ៉ា រិស
 រិ តាប៉ះ កា ណោះ បិក ? រា រាញ់ រា ផា
 រិស បិច សា កា សា បិច កាប កា កាប ញ៉ា
 រិ ប្រ័ត នីណោះ ” ។ បិក ផា៖ “ យី! ញ៉ា រិស
 រិ ប្រ័ត ពីង ណោះ សោ ក្រា ? ” គប ផា៖
 “ រាញ់ រិ ក្យាត ហិ ដង ម៉ែត ពី វត យ៉ាត
 រាញ់ ឡឹង សើត ឡឹង ពៃ ។ ហិ ដង រា ដាត
 សាំ ខាក់ ” ។ បិក ផា៖ “ ហី! រន រាញ់ រិ
 ណើ សោ ក្រា ! ” គប តើល ផា៖ “ រុ រុ
 រន រុ៖ ខង ហិ ប៉ាដក ម៉ែត ប៉ាដក ពី រាញ់
 ឡឹង សើត ឡឹង ពៃ ។

ផា អាញ់ អន់ ហី អា កា អីស ពីង ញ៉ា អាញ់
ចឹង ឆៃ ?” ។ ប៊ិក ផា៖ “ អន់ កា អាញ់ ហង
ត្រគ់ ឆៃ សោ ខង អាញ់ ឡាក់ តិស អាញ់
ឡាក់ ក្រាគ់” ។ គប ផា៖ “ ផា នីណោះ ហាគ់
អីស ប៊ោក ជិរ អាញ់ អន់ទ្រូល ផា អីស ប៊ិច
ឆៃ ពីង អា ” ។

កាតាំង វើវី ផា នីណោះ បិក កា ប្រោក ដីវ វើវី
ប្រាក់ តេះ តាទិច កេះណោះ ចាក ឡាំ កា វើវី
លើយ ហង គប ណោះ ។ បិក ទ្រង អា ហាវ
វើវី វើវី ណាវ ហង ពីង សាលៀ សាប្ប័ត
ណោះ វិះវុះៗ វើវី នីណោះ វុវ ត្រត់ វើវី នីវើវី
វុវ ត្រត់ ផ្លាត កា សាលៀ តាល ម៉ុះ តាល ម៉ាត
វើវី កាខាក់ ផាឌី ឡើង ណោះ វើវី ឡិ ដីវ ប្រាក់
តេះ ត្វគ សាតុល ។ វើវី ផាះ “ម៉ះ! តិ ម៉ែគ
សោ ក្រា អា ក្នុង ហិ វីស ផា អាញ ប័ប ហះចំ
អាញ កាតះ សា ហះ ណោះ ហង ។ វើវី ចាក
វង់ដើវ កាប វង់ដើវ ផាះ កាប សា ឡោ សោ
ក្រា កាប សា ឡោ សោ ក្រា ។

ផាឌី វើវី តាន់ គប ណោះ ហះ ហាង ទៀក
 វ័រ្វ តាន់ កាវើវី រុរុ រុរុ យួង ទ្រុង ទៀក ។ បីក
 ផាះ “ហាម រា ដេល ទ្រា សោ ក្រា រាញ់
 ចឹង កាតះ សា ហះ រា ហាង រើស រា” គប
 តើល ផាះ “ រើស កាប នីណោះ កា រុរុ ត្រគ់
 ដេល យះ ពិន ទី សារ ទី កាឌី ពិន កាប

គួប ពិន អន់ទ្រូល ដៃ វិញ ផា កាតៈ សា
នីណោះ ។ កិញ្ញេឡើ ពិ ពិន ប៉ាសង តានុ ទ្រាច់
កាណាត ពិន សា ញើ ឡើង ញើ បើត ?”
សារ អា ផា ទី ទ្រង អីស អីស កាប់ សា
អាញ ។ ផា ទី ទ្រង អាញ អាញ កាប់ សា
អីស ។ បិក ផា៖ “ឆេគ! ញ៉ា ចឹង ទី អីស
សា អីស គប ! ទី ដឹង ប៉ាតុក ទី ដឹង តាឡើង
ទី ដឹង ត្រា ណោះ ហង ” ។ គប តើល ផា៖
“យើយ! ញ៉ា អីស ខឹង ផា កា អាញ សាំបាយ
នីណោះ ? កិញ្ញេឡើ ហគ អីស តានុ អន់ទ្រូល ”

ប៊ក ផា៖ “ រឺ៖ នីណោះ កាតាម ” ។ តានរុ
 តាទិច ហង ប៊ក ណោះ “រុត” ឡឹង រា
 ឡាច់ សក់ រុរាំ សក់ សែម “រុត” ឡឹង រា
 ឡាច់ សក់ រ៉ាវ សក់ ណុរ “រុត” ឡឹង រា
 ឡាច់ សក់ រុរិរ សក់ ជ្រួល

“អ្នក” ឡើង អា ឡាច សក់ ជីល សក់ ជ្វេ ។

“អ្នក” ឡើង អា ឡាច សក់ វ៉ាវ៉េ៖ សក់

វ៉ាមីស ។ “អ្នក” ឡើង អា ឡាច សក់ ម៉ែន

សក់ អញ្ចុសោង ។ “អ្នក” ឡើង អា ឡាច

កាណាត់ អន់ទៀតៗ គ្រឹប នែវ ។ គប ផា៖

“ទិ ដឹង ណោះ ហង ប អីស ប៊ិក ?”

ប៊ិក តើល ផា៖ “ ទិ កេះ ហាត អីស ណាវ ។

គប ផា ៖ “ ផា ណោះ អីស ហៃ អាញ ណាវ

ហោត ! អីស អូ ទិ អុ៖ សា កាណាត់ ណោះ

ឡាក់កា អាញ ” ។ ប៊ិក ផា៖ “ ញ៉ា បើ តាអុ

ម៉ាត់ អាញ ហៃ ”

គប តានុ តាទិច ហង “យ្យេក ឆិរ្យ” ផាឌី ឡាច់ សក់ អរិរ ។ បិក ផាះ “យី! ទី តាទិច អុះ សោ ក្រា” ។

“យ្យេក ឆិរ្យ” ឡាច់ សក់ ជ្រួល ។

“យី! ទី តាទិច អុះ សោ ក្រា” ។

“យ្យេក ឆិរ្យ ” ឡាច់ សក់ សាំងគយ ។

“យី! ទី តាទិច អុះ សោ ក្រា” ។

- “ឃ្មែក ឆ្អិនៗ” ឡាច់ សក់ ជីល ។
- “ឃ្មែក ឆ្អិនៗ” ឡាច់ សក់ ជ្វេ ។
- “ឃ្មែក ឆ្អិនៗ” ឡាច់ សក់ ម៉ែន ។
- “ឃ្មែក ឆ្អិនៗ” ឡាច់ សក់ រត្នាសោង ។
- “ឃ្មែក ឆ្អិនៗ” ឡាច់ សក់ វ៉ាវ៉ែះ ។
- “ឃ្មែក ឆ្អិនៗ” ឡាច់ សក់ វ៉ាម៉ិស ។
- “ឃ្មែក ឆ្អិនៗ” ឡាច់ សក់ ប៉ាណូស ។

គប ផាះ ឡាច់ រា គ្រឹប កេះ បិក រន់តិគ រា
 ចឹង ឡាច់ សក់ រិស ហង តានុ កាវើរី “ឃ្មែក
 ឆ្អិនៗ” “ឡាច់ សក់ បិក ” គប ផា “រិស ហៃ
 កាណាត រាញ់ សា រាញ់ រា រៀង ក្វា ឡើង
 រិស សាំ ទី តាគីរ សក់ បិក ទី តាគីរ សក់
 ប៉ាណូស ។ ប៉ប នីណោះ បិក រៀង ង័យ ហង
 សោប ។ ឡើង ណោះ រើរី កាប កាណុង ពុត
 ផាះ “ញ៉ា ឡាកោ សារុតវាត រា ទី កាប
 កាណាត រៀង ឡើង រាញ់ ហះ ?

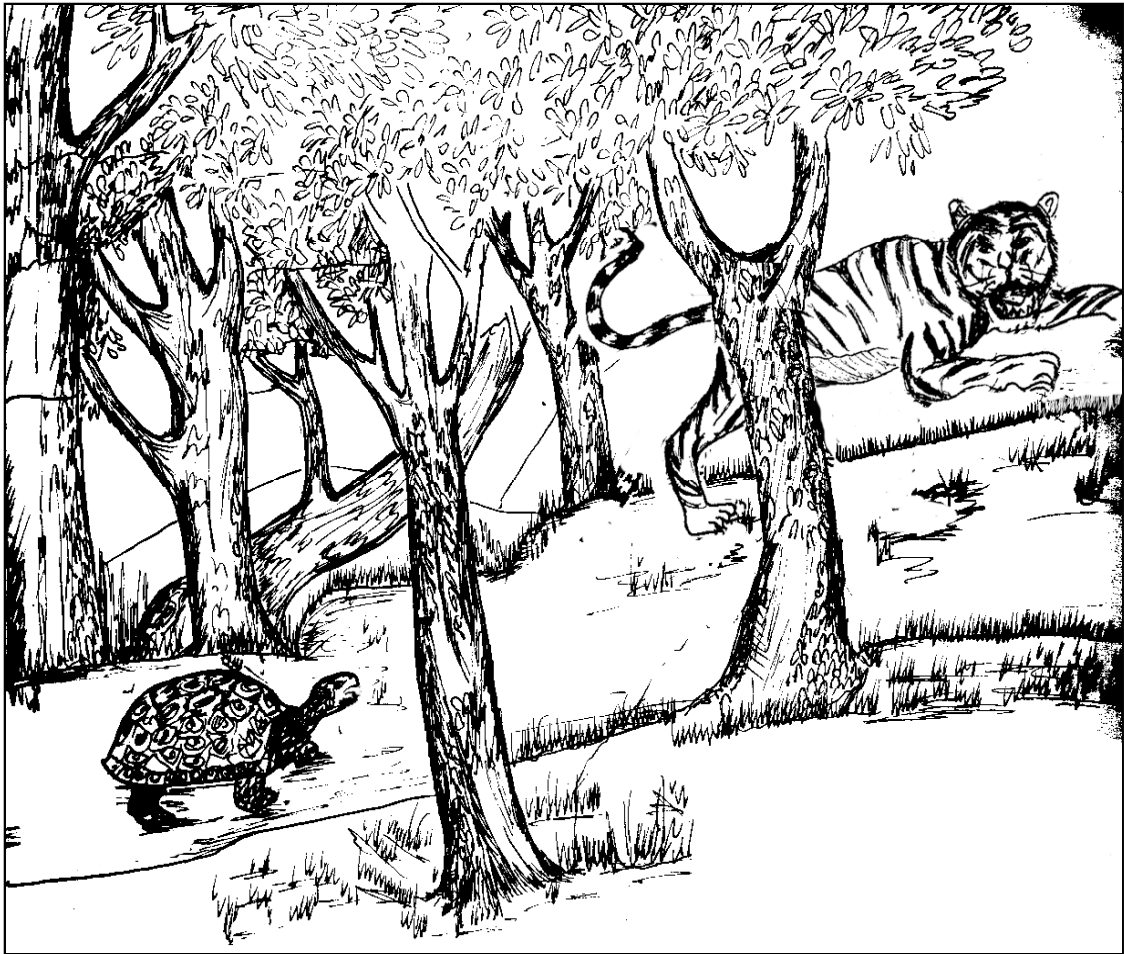
ប៖ នីចម៍ ចឹង ប្រឹក៍ អា ?” ឡែង ណោះ រើស ផា៖
“ អាញ្ច្នាំ អូ ញាម អុះ កិញ្ចាឡើ ពិ ពិន លួង ប្លង់
ហាង ទៀក ណាវ ផា សាណា៖ រើស អន់ទ្រួល ទី
ទ្រង រើស ផា សាណា៖ អាញ្ច្នាំ អន់ទ្រួល ទី ទ្រង
អាញ្ច្នាំ” ។

គប ផា៖ “ពិ វើត៖ ! ផាណោ៖ អញ្ជា់ស្របំៗ ណី”
ផាខី តាវ កា អន់ខែ ហា៖ ហាង ទៀក ឡឹង
រាំងអរ្យច ។ អន់ខែ ផា “ម៉ាញា ពៀរ ប៉ែង ...”
គប កា ហា ពីរ កាប់ ខប់ ពីង ក្យាំង បិក ។
បិក ប៉ែង ឡឹង អា ប៉ាត់ តោ ប៉ុបព្វ វិត គប ក្រើ៖
ប៉ាត់ ហាង តោ អន់ទ្រូល ឡឹង វើ ។

គប ផា៖ “រក្សត៍ ញ៉ា រក្ស ហៃ រក្សាញ៉ា ទីល រក្សន់ទ្រួល
ឡើង រក្សស” បិក ផា៖ រក្សាញ៉ា រក្ស ញាម រក្ស៖ ពិ ប្លង់
សីត ណាត្រ ” គប ផា៖ “ ពិ រើរត៍ ! ផាណោ៖ ចុក
ពិន តាវ ណាត្រ ! រក្សាញ៉ាស្រំ ណី ម៉ោញ ពៀរ
ប៊ែង...” ផាឌី គប កាប់ ក្យាង បិក ខប់ ប្លបព្វ រីត
គប ប៉ាត ហាង តោ ប្ល រក្សន់ទ្រួល ឡើង បិក
ណាត្រ ។ បិក ផា៖ “ យី តាទិច រក្ស៖ ! ញ៉ា ឡាកោ
សារ័ត្រាត៍ នីណោ៖ រក្ស ប្លង់ ហា៖ ? ”

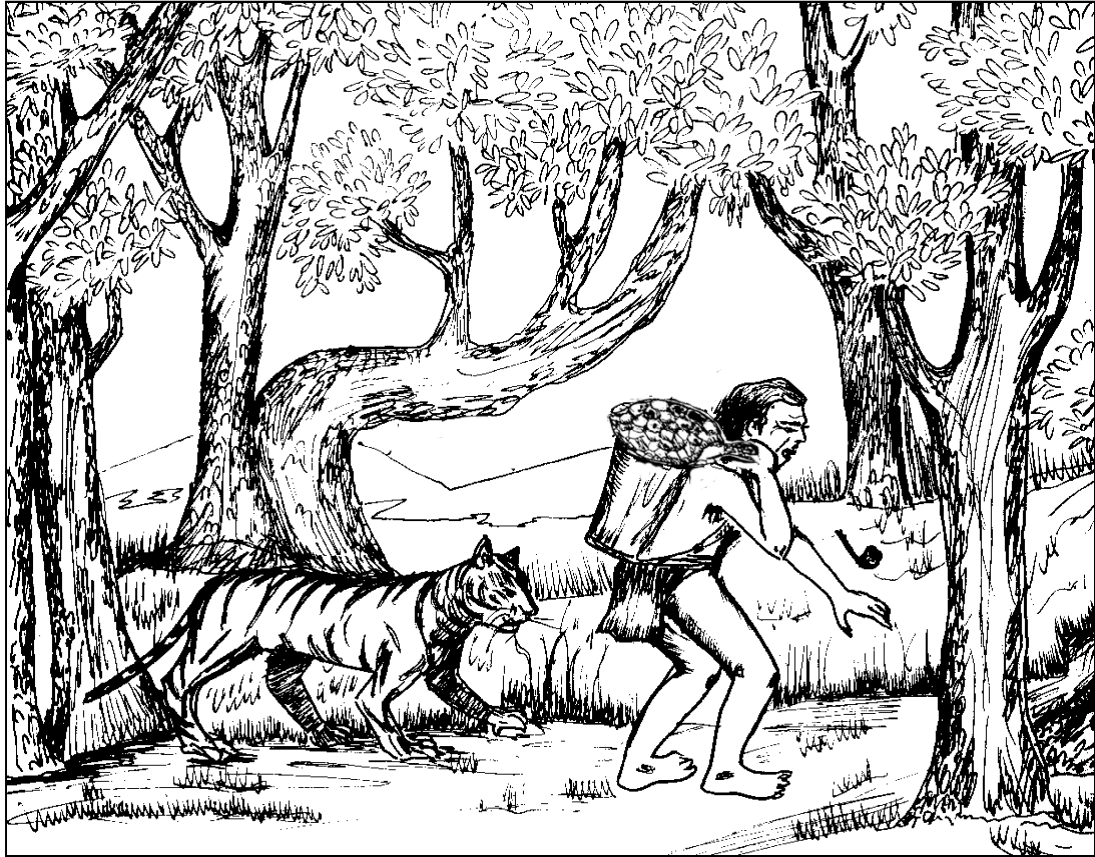

បីក ឆ្សុត កា គប ណោះ ឡាច់ ឡុកឡុន រើរី
ផា បះ នីចម៍ ចឹង ឃឹត រា ? ។ គប ផាះ “ប្រិ
ប្រើម កាប សា បីកៗ” ។ បត៌ កាតាំង គប ផា
នីណោះ បីក កា ប៉ាន់តាន សាតាក់ រម៍តម៍
រម៍រោគ ដោត ព្រី ដោត ឆ្សិត ផាឌី ត្រត់ ហះ
ចាវ ប៉ាណូស ណាំង វ៉ាសិម ។ ប៉ាណូស ណោះ
រម៍បញ្ច ផាះ “កា ញ៉ា រើស សាតាក់ រា បីក ?”

បីក តើល ផា៖ អាញ៉ូ សាតាក់ អ្សគ កា គប
 តាយ្យិប កាប់ អាញ៉ូ” ។ ប៉ាណូស ណោះ ផា៖
 “តិគ៍ ៗ បីក ! កា ញ៉ា កា អូ អ្សគ ត្រគ៍ ផា អ្សគ
 កា គប សាអ្សឺង ពីង អង់គៀន ឡគ ចុគ ណាំង
 វ៉ាសិម លូ អាញ៉ូ អា ទី ខា ក្សាគ៍ វើវី ទីល ប៉ាគ៍
 អា ហិ គប ណោះ អាញ៉ូ ចឹង ចែគ ពីង ពុង
 ម៉ាគ៍ ពិន សីត ប្រើគ៍ សាអ្សឺង ប៉ាគ៍ ហិ តោ ” ។

កាតាំង វើវី ផា នីណោះ បិក កា ឆ្មោះ វ៉ាសិម តង់
 វើវី តាទិច ហង សោប ។ ម៉ោញទ្រុ ឡឹង ណោះ
 គប កា ទីល ប៉ាត់ ចាវ អន់ខែ ។ វើវី ផា៖
 គ្រីងក្រិ ហ្រិ ប្រើម! កាប់ សា បិក ! គ្រីងក្រិ
 ប្រើម កាប់ សា បិក ” ។ បិក ផា៖ “តោ វើវី
 ទីល កេះ តោ” ប៉ាណូស ផា៖ “ អិស ជែ អ្សគ
 ចុគ ឆ្មោះ វ៉ាសិម លូ អាញ អា ទី ខា ។ ក្យាត់ វើវី
 ទីល ប៉ាត់ អា ហិ គប ណោះ ” បត់ គប ទីល
 ប៉ាត់ ណោះ វើវី រុប ចែគ ពីង វែវ គី អន់ខូ លូ
 ហ្គា វ៉ាសិម ។ កេះណោះ វើវី ផា៖ “ ពិ សីត
 ម៉ាត់ ពិន ប្រើត សាវីង គប អា ” បិក ផា៖
 “ពិ វើវីត” សីត កា អន់ខែ ផាឌី គិត អន់តិត
 ទ្រង ផ្លាត កា គប ក្យិល អង់កូ វើវី ប្រើយ ក្រិចៗ
 តោ កាវើវី ចាក្រើ ។

ប៉ប្រី នីណោះ បិក កា ហើង អ្សត ហើង
ប្រៀត ហង កា គប ណោះ ។ រើ ផាះ “យើយ
តាទិច សារ រា ទិះ” ឡែង ណោះ សាតាក់
កា រើ ណាវ ផាខី ត្រគ ហះ ចារ ពូ កាល់ មុរ ។

ប៉ាណូស កាល់ ម៉ែរ រំប៉ញ់ ផាះ “កា ញ៉ា រឺស សាតាក់ រា បិក ?” បិក តើល ផាះ

“រាញ់ សាតាក់ កា គប តាយ៉ិប កាប់ រាញ់” ។

ប៉ាណូស ផាះ “យី! ម៉ែត ញ៉ា កា រុំ រុំត ឡាំ រុំត កា គប សារឺង ពីង រង់គៀន ឡត ។

បិក ផាះ “ រឺស ជែ ផា នីណោះ ! ហះ តោ ប៉ាណូស តោ កាវឺ ម៉ោញ ដួរ កេះ ។

ប៉ាណូស ណោះ ផា៖ “ហៃ ម៉ាត់ កាល់ ម៉ែរ លូ
អាញ៉ា អា ! ក្បាត់ រ៉ែរ ទីល ប៉ាត់ អា ហិ គប
ណោះ អាញ៉ា ចឹង រ៉ែរ ប្រើត៍ សាស្ត្រីង កា ពិន
សង់ ប៉ាត់ ហិ អន់ទៀ” ។ បិក កា កាល់ ម៉ែរ លូ
រ៉ែរ តាទិច ហង ។ ផាខី កា ទីល គប ណាវ
គ្រីងក្រិញ “ហាម កាប់ សា បិក ! ហាម កាប់ សា
បិក” ។ បិក ផា៖ “យី! តោ រ៉ែរ ទីល កេះ តោ” ។
ប៉ាណូស ផា ៖ “ញ៉ា ចឹង អ្សត កា រ៉ែរ ណោះ !
ហៃ ម៉ាត់ កាល់ ម៉ែរ លូ អាញ៉ា អា អន់ អាញ៉ា អា
ចឹង រ៉ែរ ណោះ ។

បត់ គប ទិល ប៉ាត់ ណោះ រ៉ុប កាវ៉ែវី ប្រិប ត្រែវ
 ពីង ប៉ាវភាក កេះណោះ កាប ផាះ “ពិ សីត ប៉ាត់
 បើក ម៉ាត់ ពិន ប្រើត សាវ្វីង គប វា” បិក ផាះ “
 ពិ វ៉ែវតះ” ចាក កា វង់ខែ ផាខី គិត វង់តិគី
 ទ្រង គប ក្សិល ប៉ាវភាក វ៉ែវី ក្រិចៗ តោ កាវ៉ែវី
 ចាក្រើ ហង ប៉ាណូស ណោះ ។ ប៉ប នីណោះ បិក
 កា ហើង វង្សតៗ ហង កា គប ណោះ ។

រ៉ែរី ផា “យី! តាទិច សារ រា ! ញ៉ា ត្រង់ កេង
ខាក់ គប រា ?”

ប៊ិក សាតាក់ ណាវ ផាខី ត្រង់ ហះ ចារ រង់កាន់
កាច់ ។ រង់កាន់ ណោះ រំប៉ញ់ ផា៖ “កា ញ៉ា
រីស សាតាក់ រា ប៊ិក ?” ប៊ិក តើល ផា៖ “រាញ់
សាតាក់ រឿត កា គប តាយុប កាប់ រាញ់”
រង់កាន់ ណោះ ផា៖

“យី ម៉ែត! កា ញ៉ា កា អូ អូត ឡាំ អូត កា គប
សាវ្វីង ពីង អង់គៀន” ។ ប៊ិក ផា៖ “ អូត ហង
ខង ទី ប៉ាណូស ពៀរ ដួរ កេះ តោ កាវ៉ែ ហៈ
តោ ” អង់កាន់ ណោះ ផា៖ “ ហៃ ម៉ាត់ វែរ កាច់ លូ
អាញ ហៈ អា ម៉ាត់ ប៉ាញ វែរ ស្រីស ។ កាតាំង
អង់កាន់ ណោះ ផា នីណោះ ប៊ិក កា សៀ តាទិច
វែរ កាច់ កាវ៉ែ លូ ប៉ាណូស ណោះ គិះគុញៗ ផាឌី
ប៉ាញ វែរ ។ ម៉ោញទ្រុ ឡឹង ណោះ កាតាំង ប៉ានីរ
គប ផា៖

“គ្រីងក្រិ ប្រិប្រិម កាប សា ប៊ិក ” ។ ប៊ិក ផា៖
“ អូត ! ហៃ តោ វ៉ែរ ទីល កេះ តោ ” ប៊ិក ចឹង
សាតាក់ ចាំងចោៗ ប៉ាណូស ផា៖ “ ជែ សាតាក់
ក្យាត់ វ៉ែរ ទីល ប៉ាត់ អា ហិ អាញ ចឹង រ៉ុប វ៉ែរ ” ។
បត់ គប ទីល ប៉ាត់ ណោះ ប៉ាណូស កា រ៉ុប វ៉ែរ
ប្យិប ក្យិវ កាវ៉ែ លូ កាសើ កាច់ កេះណោះ វ៉ែរ
ផា “ ពិ ពិន សីត ប្រ័ត សាវ្វីង សង ” ។

ប៉ាណូស ណោះ គឺ វែវ សីត ប៉ាត់ បើក ផាឌី គិត
អន់តិត ទ្រង់ គប ក្សិល ប៉ានី តោ កាវើ ចាត្រើ ។
ប៊ិក ផាះ “យី! តាទិច ហង សាវ អា ទិះ” សាតាក់
កាវើ ណាវ ផាឌី ត្រត់ ហះ ចាវ ពូ រស ។

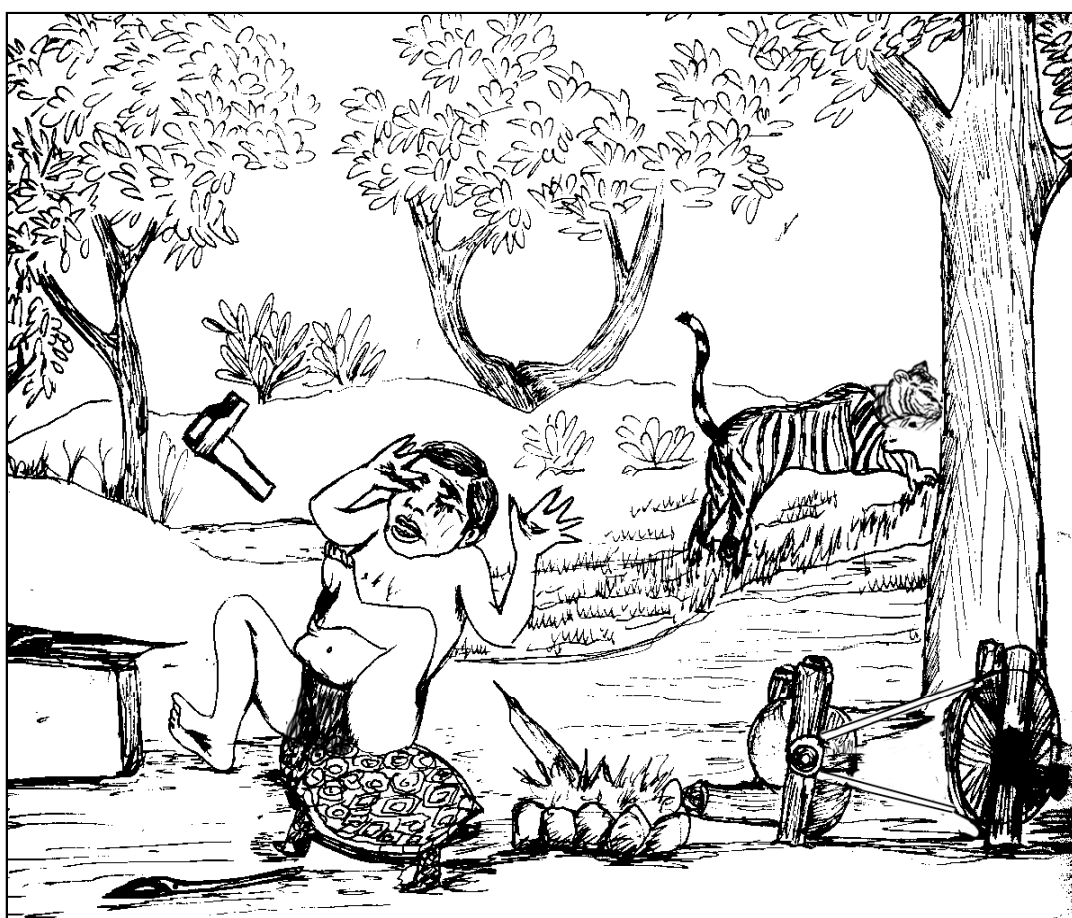

ប៉ាណូស រស ផា៖ “កា ញ៉ា ត្រគ់ រិស សាតាក់
 សាគិ៖ សាគុញ ឡន៍ ម៉្លះ ឡន៍ ម៉ាត់ រា បិក ?”
 បិក ផា៖ “ហើគ រាញ់ សាតាក់ រស្សគ កា គប”
 ប៉ាណូស ផា៖ “ហ៊ី ម៉ែគ! ញ៉ា កា រស្ស រស្សគ ឡាំ
 រស្សគ កា គប រស្សទិ ខា រស្សទិ យុន ហៃ ម៉ាត់ រៃរ
 ហា៖ រា រុំ រាសិត កា រាញ់ រស រា ទិ ខា ក្នុង
 រៃរ ទិល ប៉ាត់ រា ហិ គប ណោះ រាញ់ ចឹង ចោះ
 រៃរ តែង ណោះ តែង រា តៅ ហង ។

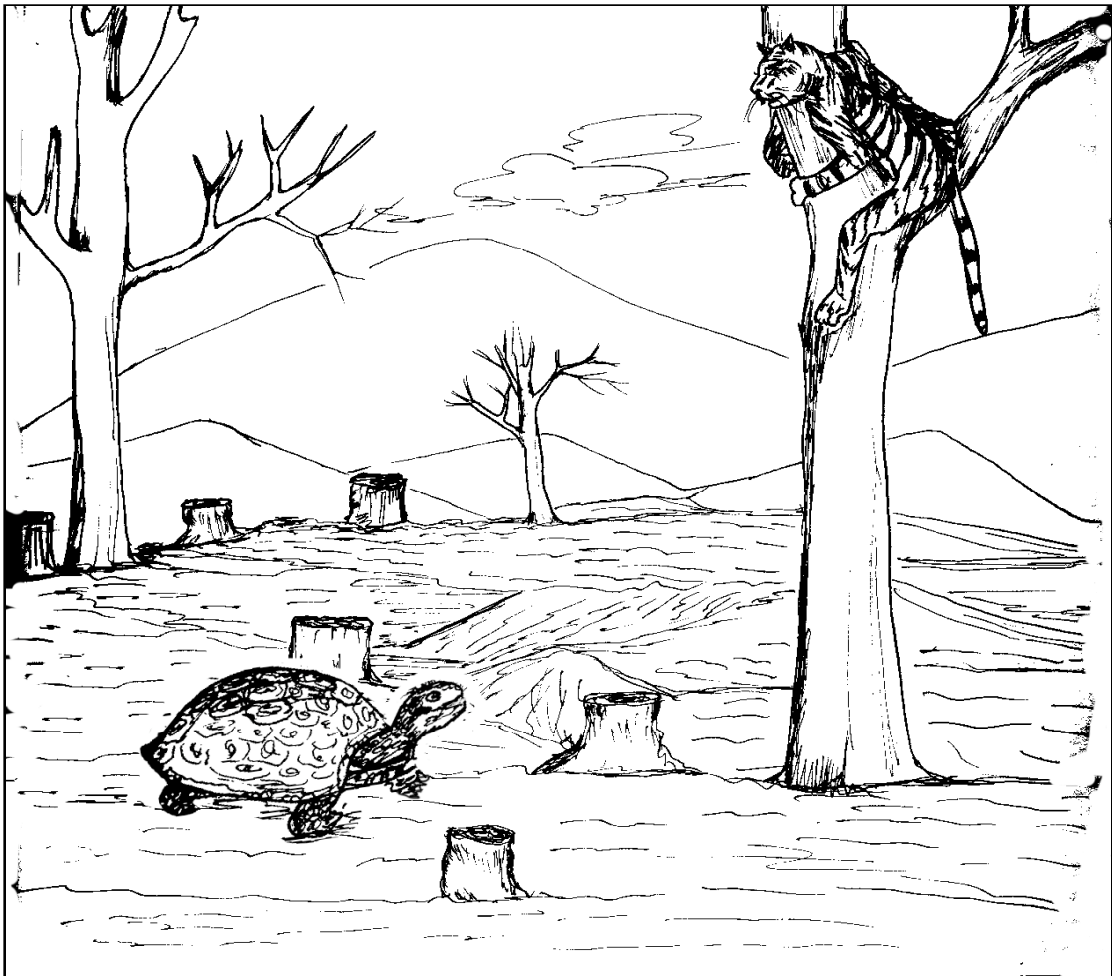
ប៊ិក ផា “តាទិច ប រើស ផា ណោះ ? ប៉ាណូស
តោ កាវើរី ប៉ែង ប៉ាន់ ដួស កេះ ឡើង តោ” ។
ប៉ាណូស រស ផាះ “ ដក់កា វើរី ទីល ប៉ាត់ រា
ប៉ុបចំ ចឹង កេង វើរី ណោះ ។ កាតាំង ប៉ាណូស
ផា នីណោះ ប៊ិក ណោះ កា ស្បឿ ហង វៃរូ រឹ
កាវើរី វ៉ាសិត កា ប៉ាណូស រស ណោះ តាទិច ។

គប កា ទីល ប៉ាត់ ណោះ គ្រឿងក្រិញ “ហាម កាប់
សា ប៊ិក ! ហាម កាប់ សា ប៊ិក” ។ ប៊ិក ផាះ “ហៃ
តោ! រើស ទីល កេះ តោ ! ។ អាញ់ សាតាក់ ហង
អា” រើស កា រើស ចាំងចោញ ហង ប៊ិក ណោះ ។

ប៉ាណូស ផាះ “ដៃ សាតាក់ រើស រើស ហះ អា
ហង អាញ់ ចឹង រ៉ុប រើស ណោះ ” ។ បត់ គប
ទីល ប៉ាត់ ណោះ ប៉ាណូស រ៉ុប រើស ប៊ិប ។

កេះណោះ ឡាំងផ្លែ កាវើរី ពីង គប ណោះ ប្រើត
 ប៉ាណាល់ ផ្លែ រស ។ គុន ពូ សើត ពៃ ពូ អំប៉ែន
 អន់ទួប គប កា ក្សិល ក្លាល់ ឡោ វើរី កាតាច់ ប៉ុត
 អង់ហ្សាំង វើក តៅ កាវើរី ហះ ណោះ ចាក្រើ ។
 បិក កា ហើង អ្សគ ខាក់ ហង កា គប ណោះ ។
 វើរី ផាះ “ បះ នីចម ចឹង ប្រើត រា ? ” កេះណោះ
 សាតាក់ កាវើរី រឹមតម រឹមរោត ។

វ៉ែវី វេរោន ហះ ចំ កា រូសុ សោគីម ៗ ខ្សែង ណោះ
 ហាវ វ្រែ កាវ៉ែវី ពីង តាកក់ ចាំងហ៊ីតៗ ពីង
 វេន់តិត មីរ ។ ប៉ប វ៉ែវី វ្រែ ពីង តាកក់ គប កា
 កាប បាំងរូត វ៉ែវី ផោះ “ហាម តោ វីស ពីង
 តោ ម៉ះ! វាញ់ ចឹង កាល់ ហៃ វ៉ែវី វា ម៉ាត់
 វីស ចឹង ឡី ប៊ែត ។ វាញ់ ឆែង ស្រង់ វាញ់
 ហិ”។ គប វ្រែ ពែង កាវ៉ែវី វ៉ាសីង វេងកក់ វ៉ែវី
 ពីង វ៉ែវី ណោះ “ខី វ៉ាខោត ខី វ៉ាខោត” ។

គប ផាះ “ហី ដាត់ សោត កេះ” ពែង កាវើវី
 វីង ណោះ ខី វ៉ាខោត ៗ ឡែង ណោះ វើវី
 តាត់ រំប្រើត់ កាប រំហ្មួរ ផាះ “មើល មេយ”
 វើវី ប្រើ បិក ណោះ ហៃ ប្លែង ។
 ផាខី បិក ឆើយ ហៃ ប្លែង វើវី ប៉ប កាម៉ល់ ចាក
 យើតៗ គប ផាះ “វីស ហៃ តោ ចឹង ពួក កេះ
 តោ” ។ បិក ផា “យី! ចឹង តោ តាទិច ហង
 រាញ៉ា រា តះ ”

បិក កា ប៉ុះ ឡើង ណោះ តួគ សាតុល តោ កាវើរី
ចាក្រើ ហះ ណោះ ហង សោប ។

គប ណោះ ហោក កា បិក តោ វើរី កា
កាតាប ជុំ បិក ណោះ វ៉ាត សាវ៉ាត ៗ ហង វើរី
ហោក កា ទី ទ្រង វើរី ។ កេះ ណោះ គប កា វ៉ាក
កានៀង បិក ពីង កាវ់ឡាន តោ កាវើរី ចាក្រើ ហះ
ណោះ ដេល ។

<ឡូច>

Prepared for first online distribution in July 2014 by

អង្គការសហការអន្តរជាតិកម្ពុជា

International Cooperation Cambodia

P.O. Box 612

Phnom Penh, Cambodia

Tel: 092-469-934 / 075-974-029

<http://www.icc.org.kh>

ams.rtk.abcde@icc.org.kh

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material
for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.